

Fast tal á lærlingum um árið

Ein av niðurstøðunum í tilmælinum, ið varð handað landsstýrskvinnuni í mentamálum í fjør, var, at arbeiddast skal fram ímóti at fáa fastari lærlingatal hvørt ár.

Í tilmælinum verður víst á, at síðan aldarskiftið er miðaltalið á nýggjum lærlingum hvørt ár er beint oman fyri 267 lærlingar. Tó, so skiftir talið rættiliga nógv frá ári til árs, tí at talið á nýggjum lærlingum er rættiliga tengt at konjunkturinum. Til dømis vóru 328 nýggir lærlingasáttmálar undirskrivaðir í 2008, men árið eftir var tað talið bert 173.

Arbeidsbólkurin kom til ta niðurstøðu, at neyðugt var fáa talið á nýggjum lærlingum í fastari legu, sum so aftur kundi virka konjunkturjavnandi. Men fyri at hetta kundi røkkast, vóru nakrar fortreytir, ið skuldu vera upp á pláss.

Høvuðsfortreytirnar eru millum

annað, at bæði land og kommunur gera langtíðar íløgætlanir, og at peningur verður settur av til byggiíløgur í lágkonjukturi. Samstundis skal lærlingatalið fylgja íløgnum, soleiðis at tá íløgurnar eru so og so stórar, skal talið á nýggjum lærlingum minka ella økjast hareftir.

Til at røkka hesum málinum og fyri at umsita tær broytingar og tillagingar, ið skulu til hvørt ár, verður í tilmælinum skotið upp, at skipast skal fyri einum forum, har umboð fyri ymisku partarnar koma saman at avgreiða viðurskiptini.

Í tilmælinum verður skotið upp, at aðalstjórar saman við kommunum og figgjarmálaráðnum umboða tað almenna, meðan Handverksmeistarafelagið, Arbeidsgevarafelagið og Handilsvinnufelagið umboða tað privata. Yrkisdepilin skal virka sum neutralur skrivari fyri forumið.

Tørur er á EUX útbúgving í Føroyum

Landsstýrinum varð eisini mælt at seta í verk sokallaða EUX útbúgving í Føroyum, sum vendir sær til teirra, ið hava tørur og hug til bæði miðnám og yrkislæru.

EUX er ein útbúgving, sum bæði er handalig og gymnasial. Tað vil siga, at lærlingur, eftir lokna útbúgving, hevur eitt sveinabræv innan handverk og eitt gymnasialt prógv, svarandi til eitt HF prógv.

- Hendan samansetingin letur upp fyri fleiri møguleikum enn verandi lærlingaskipan. Lærlingurin kann, eftir lokna útbúgving, arbeiða sum sveinur á læruplássinum ella søkja inn á hægri lærustovnar til víðari lestur, so sum verkfrøði, maskinmeistarar, arkitekt v.m., stendur í tilmælinum um EUX útbúgvingar.

Innihaldið í EUX útbúgvingunum er sostatt eisini ein samanseting av yrkisfakum, lærutíð og "vanligar" gymnasialar lærugreinar á bæði A og B stigi. Av tí at talan er um rættiliga umfatandi útbúgving í mun til yrkislæru og miðnám, sum tað er nú, verður lestrar- og lærutíðin longri, og ein EUX útbúgving tekur millum fyra ár og níggju mánaðir og fimm ár.

Samstundis er EUX útbúgvingin rættiliga krevjandi, og tí er neyðugt, at lærlingurin er væl fyri bæði bókliga og handaliga, fyri at fara undir eina EUX útbúgving.

- EUX eru fyri næmingarnar, sum eru væl fyri handaliga og bókliga og sum ynskja yrkisvegin, samstundis sum tey móguliga ynskja at fara víðari í útbúgving.

ingarskipanini. Tey seinastu árin hava fleiri dømi verið um, at næmingar velja at fara í læru ella taka eina útbúgving innan handverk eftir lokna miðnámsútbúgving og umvent. Av tí at EUX er ein samanseting av einari yrkisútbúgving og einari gymnasialari útbúgving, er málbólkurin millum annað hesi, stendur í tilmælinum.

Ítøkiliga varð mælt til, at tveir EUX flokkar vórðu tiknir inn á Glasi - ein á tekniska økinum og ein á kreativa økinum, samstundis sum at EUX eisini skal bjóðast út á Tekniska skúla í Klaksvík.

Fráfall millum lærlingar

